

Kuikan kutsu

Tiedote 1/2024

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Pohdintaa vesiensuojelusta ja yhdistyksemme roolista siinä

Oikein hyvää ja pitkän talven jälkeen odotettua kesää kaikille yhdistyksemme jäsenille läheiseen. Avovesikausi rannoilla alkoi vesien ollessa ennätysellisen korkealla. Pian sen jälkeen lämpöaallon vaikutuksesta syntyivät poikkeuksellisen sakeat ja äkäiset hyttysparvet ahdistelemaan ulkosalla liikkuvia. Vedet ovat kuitenkin lähteneet nopeasti laskusuuntaan ja vähenemistä voi toivoa myös hyttysparville.

Tässä vuoden ensimmäisessä Kuikan Kutsussa on entiseen tapaan elokuun 3. päivä pidettävän vuosikokouksen asioita, kuten yhdistyksen toimintakertomus ja tulevan kauden toimintasuunnitelma. Hyviä uutisia ovat Hämeen ELY-keskukselta v. 2023 saamamme edellisen avustuskauden lähes 4000 euron maksuosuus Pro Suomenjoki- hankkeen kustannuksista sekä kevään 2024 enintään 10 000 euron avustuspäätös hankkeen jatkamiselle. Myös yhteydenpito muiden alueen vesiensuojelun parissa toimivien tahojen kanssa on toteutunut pääosin tavoitteiden mukaisesti ja olemme saaneet lisää tietoa ja esimerkkejä hyvistä toimintatavoista mm. Pälkäneen ja Hauhon suunnan hankkeista. Siellä tosin resurssitkin ovat olleet moninkertaiset paikallisten säästöpankkisäätiöiden vahvan rahoitustuen ansiosta. Voimme kuitenkin soveltaa hyväksi koettuja toimintatapoja myös pienemmässä mittakaavassa omien resurssiemme puitteissa.

Huonona uutisena vesiensuojelun kannalta voidaan pitää metsäkeskuksiin kohdistuneita valtion säästötoimenpiteitä, jotka on kohdennettu suojelusuunnitelmia valmistelemaan henkilöstöön. Viime syksynä lähes kaikki nämä asiantuntijat irtisanottiin ja tämä vaikeuttaa ja hidastaa esim. Pro Suomenjoki hankkeen yhteydessä tarpeellisten laskeutusaltaiden ja muiden vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttamista ojitetuilla metsäalueilla. Erityisen kipeästi tämä vaikuttaa sen vuoksi, että metsäkeskus on voinut rahoittaa näitä hankkeita kokonaan ja vaikka rahoitusmahdollisuus uudessa METKA- ohjelmassa onkin, muodostuu hankkeiden valmisteluun paha pullonkaula. Uhkakuvana tulevaisuudessa onkin se, että kun vesiensuojeluun tarkoitettuja määrärahoja mahdollisesti jää suunnittelun tyrehtymisen vuoksi käyttämättä, on ne helppo sitten jatkossa poistaa ”tarpeettomina” kokonaan.

Vesiensuojelussa paikallisten suojeluyhdistysten rooli näyttää nousevan yhä tärkeämmäksi. Hankkeiden rahoituksessa on valtionhallinnon ylätasolla määritelty tavoitteita ja linjauksia ja olemassa on useita organisaatioita, jotka voivat välittää rahoitusta jakoon näitä tavoitteita toteuttaviin hankkeisiin. Nämä organisaatiot eivät kuitenkaan voi ilman paikallistason toimijoi-

ta suoraan toteuttaa hankkeita. Lisäksi tarvitaan yhteys paikallistasolle ja maanomistajiin, joiden suostumus tai hakemus tarvitaan, jotta konkreettisia toimenpiteitä voidaan tehdä. Pälkäneen ja Hauhon hyvät esimerkit ovat osoittaneet, että vesiensuojeluyhdistyksellä tai sitä vastaavalla paikallisella järjestäytyneellä toimijalla voi olla merkittävä rooli tässä vesiensuojelun monien eri toimijoiden kokonaisuudessa. Yhdistyksiltä kuitenkin vaaditaan paljon vapaaehtoistyötä, jotta osataan olla mukana ja näkyvillä oikeaan aikaan ja tiedetään, mikä rahoituskanava kulloinkin on käytettävissä, milloin on avustusten haku aika ja mitä vaatimuksia hakemuksen tekemiseen ja saamiseen käyttöön kulloinkin on.

Kuohi- ja Nerosjärvi sijaitsevat Kokemäenjoen Hauhon reitin latvavesillä. Hauhon ja Längelmäveden reiteille onkin aloitettu vesiensuojelun toimijoiden verkostotoiminta, johon on viranomais-ten ja koko vesistöalueen kattavien yhdistysten ja muiden toimijoiden lisäksi kutsuttu mukaan paikalliset yhdistykset. Uskon, että tämä verkosto tulee jatkossa olemaan hyödyllinen tiedon ja kokemusten sekä parhaiden käytäntöjen välittäjänä ja että se auttaa hahmottamaan täällä ruohonjuuritasolla tuota edellä kuvaamaani aika monimutkaista vesiensuojelun avustusmaailmaa. Siinä on meidänkin yhdistyksemme hyvä olla mukana. Vaikka konkreettisia tuloksia vesistöjen kunnostuksessa saadaan aikaan vasta pitkäjänteisellä työllä, on myös veden laadultaan hyvän (Nerosjärvi) tai erinomaisen (Kuohijärvi) järven tilan säilyttäminen hyvänä ja erinoma-isenä tärkeä tavoite, jota on syytä pitää esillä.

Yhdistyksemme on toimintansa aikana ottanut paljon vesinäytteitä mm. Vilho Räsäsen, Ta- pio Meron ja Martti Terrihaudan toimesta. Ne ovat olleet kertaluontoisia ja useista eri paikoista otettuja. Hämeen ELY- keskus ja Hämeenlinnan kaupunki seuraavat alueemme vesistöjen tilaa harvakseltaan, ELY- keskus Kuohijärveä ja Nerosjärveä 3 – 5 vuoden välein selkävesiltä otetu- in näyttein ja Hämeenlinnan kaupunki noin yksi pienempi järvi kerrallaan vuosittain. Viime vuo- sina kohteina ovat olleet Saunalammi sekä Ekojärvi, tänä vuonna Alanne -järvi. Jotta vesinäyt- teet kelpaavat tilastoihin ja seurantaan, tulee niiden ottajan olla akkreditoitu samoin kuin tut- kimuslaboratorionkin. Toimintasuunnitelmassamme on ollut vesinäytteiden ottamiseen akti- voituminen. Se kannattaa kuitenkin tehdä suunnitelmallisesti ja koordinoiden ELY-keskuksen ja kaupungin kanssa niin, että voimme täydentää näiden seurantoja. Parhailaan yhdistyksel- lä on meneillään neuvottelukierros ELY- keskuksen, Hämeenlinnan kaupungin ja Vanajavesi- keskuksen kanssa, minkä perusteella tehdään suunnitelma Kuohi- ja Nerosjärven sekä pienem- pien lähivesistöjen täydentävästä tilannekartoituksesta, minkä perusteella voidaan pyytää tar- joukset vesinäytteiden ottamisesta ja tutkimisesta sekä hakea tähän tarvittavaa rahoitusta Lin- naseudun Leader- tukien kautta. Tänä kesänä ei vielä ehditä vesinäytteiden ottamiseen, mutta varaudumme siihen vuodelle 2025.

Tämän toimintakauden aikana olemme myös uudistaneet yhdistyksemme esiteaineistoa ja tavoit- teemme on sen avulla saada paremmin näkyvyyttä ja toimintaamme esille toimialueellamme.

Tässä Kuikan Kutsussa uusimme lintuhavaintoja koskevan kyselyn ja toivomme, että moni ehtisi siihen vastata. Yhteystietonsa ilmoittaneiden kesken arvomme valinnan mukaan muuta- mia yhdistyksemme T-paitoja tai kasseja.

Lopuksi toivotan kaikille lukijoille virkistävää ja rentouttavaa kesää! Pj:n palsta oli tällä kertaa aika asiapitoinen, ehkä kuivahkokin – toivon silti, että saitte luettuanne paremman kuvan yh- distyksemme tämän hetken toiminnasta. Tervetuloa vuosikokoukseen keskustelemaan lisää!

Aarno Kononen / puheenjohtaja

Pro Suomenjoki hankkeen tilanne keväällä 2024

Musta Parlammin yhden valumasuunnan laskeutusaltaan suunnitelma valmistui vuonna 2023 ja sen toteuttamiseen voi maanomistaja hakea avustusta metsäkeskuksen uudesta METKA- ohjelmasta. Metsäkeskus voi rahoittaa hankkeen toteuttamisen kokonaan eikä yhdistyksen tarvitse siihen osallistua. Yhdistys on keskustellut aisasta sekä ko. maanomistajan että alueen metsäkeskuksen kanssa ja on valmis osaltaan auttamaan maanomistajaa avustushakemuksen tekemisessä.

Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistys haki Hämeen ELY- keskukselta avustusta Pro Suomenjoki hankkeen jatkamiseen syksyllä 2023. ELY- keskus myönsi keväällä 2024 avustusta hakemuksen ja sen liitteenä olleen alustavan työohjelman mukaiseen toimintaan enintään 10 000 euroon sakkakattaen 50 % hankkeen kustannuksista. Kustannuksiin voidaan sisällyttää myös talkootyötä.

Tarkoitus on em. avustuksen tukemana jatkaa syksyllä 2024 vuoropuhelua sekä Musta Parlammin valuma-alueen muiden maanomistajien kanssa, että aloittaa keskustelu myös muiden merkittävien Suomenjokea kuormittavien valumasuuntien maanomistajien kanssa. Konkreettisia suunnitelmia kannattaa tehdä vasta sen jälkeen, kun maanomistajien halukkuus niiden toteuttamiseen ja METKA- tuen hakemiseen on saatu selville. Tarkoitus on samaan aikaan myös neuvotella sekä Päijänne Leaderin että Padasjoen kunnan kanssa tästä hankekokonaisuudesta ja mahdollisuuksista saada sille muita tukia.

Vesiensuojelutoimijoiden verkosto Längelmäveden ja Hauhon reiteille on aloittanut toimintansa

Keväällä 2023 perustettiin Längelmäveden ja Hauhon vesistöreittien vesiensuojelutoimijoiden verkosto. Verkoston tarkoituksena on koota yhteen näiden Kokemäenjoen latvavesien vesiensuojelun eri toimijat, viranomaiset, seudulliset yhdistykset, rahoittajatahot ja paikalliset yhdistykset. Tavoitteena on parantaa tiedonkulkua ja yhteistyötä valtakunnan tason, aluetason ja paikallistason toimijoiden kesken.

Verkoston tavoitteena ovat:

1. Yhteistoiminnan vahvistaminen sektorit ylittävästi
2. Kunnostuksista tiedottaminen ja tiedon jakaminen verkoston sisällä
3. Haasteiden tunnistaminen ja maanomistajien sitouttaminen yhdessä
4. Rahoituksen järjestäminen ja kilpailuasetelman välttäminen
5. Sektorikohtaiset toimenpiteet sekä elinympäristökunnostukset (asiantuntijaverkoston jäsenten erityisosaamisen hyödyntäminen)
6. Laadunvalvonnan kehittäminen
7. Poliittisen päätöksenteon tuki

Verkoston toimintaa on käynnistänyt suunnitteluryhmä, jossa mukana ovat olleet mm. Hämeen ELY- keskus, Vanajavesikeskus, Kokemäenjoen vesiensuojeluyhdistys (KVVY), ja Pro Hauhon-selkä ry. Toiminta on päässyt hyvin vauhtiin v. 2024 aikana ja verkostoon on kutsuttu mukaan paikallisia toimijoita, yhtenä niistä myös Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistys. Verkosto järjesti 21.5.2024 yhteisen info- ja keskustelutilaisuuden Pälkäneellä ja KNSY:stä siihen osallistuivat Aarno Kononen ja Jukka Musakka. Tilaisuus oli hyödyllinen ja saimme hyvän peruspaketin verkoston toiminnasta sekä lähialueella jo toteutetuista sekä meneillään olevista vesiensuojeluhankkeista ja niiden rahoituskäytännöistä. Samalla oli myös hyvä tilaisuus luoda kontaktit keskeisiin viranomaisiin sekä sisaryhdistyksiin.

Verkosto toimittaa uutiskirjettä, josta saa tietoa sen toiminnasta. Uusimman uutiskirjeen voi lukea oheisesta linkistä, josta sen voi myös tilata itselleen: **Vesistökuunnostusverkoston uutiskirje 2/2024 (viestitys.fi)**

Sähköinen linkki löytyy Kuikan kutsun verkkoversiosta kotisivuiltamme: www.knsy.fi

Yhdistyksen vesinäytteiden ottaminen jatkossa suunnitellaan täydentämään Hämeenlinnan kaupungin ja Hämeen ELY- keskuksen vesistöjen seurantaa

Yhdistyksemme toimintasuunnitelmassa on yhtenä pääkohtana aktivoitua vesinäytteiden ottamisessa. Kuten kotisivuilla olevista tiedoista näkyy, vesinäytteitä on otettu yhdistyksen toimesta eri puolilta toiminta-aluetta menneinä vuosina runsaasti, mutta viime vuosina vähemmän. Kun on selvitetty, miten viranomaiset eli Hämeen ELY- keskus ja Hämeenlinnan kaupunki seuraavat alueemme vesistöjen tilaa, on käynyt ilmi, että ELY- keskus seuraa varsin harvoin eli 3 – 5 vuoden välein Kuohijärven ja Nerosjärven vesien tilaa, koska järvet ovat erinomaisessa tai hyvässä kunnossa. Lisäksi on selvinnyt, että aikaisempaan tapaan otetut pintavesinäytteet eivät kelpaa täydentämään viranomaisten seurantaa, koska sinne tarvitaan sekä akkreditoitu vesinäytteiden ottaja että laboratorio.

Yhdistys on käynnistänyt neuvottelukierroksen Hämeenlinnan kaupungin, Hämeen ELY- keskuksen ja Vanajavesikeskuksen kanssa, jotta jatkossa yhdistyksen toimesta tehtävä vesinäytteiden ottaminen saataisiin koordinoitusti täydentämään viranomaisten tekemää vesistöjen tilan seurantaa. Tarkoitus on vielä tämän vuoden aikana saada aikaan kokonaissuunnitelma, jonka perusteella selvitettäisiin Kuohijärven ja Nerosjärven kuormitustilannetta ja suunniteltaisiin tarvittava vesinäytteiden ottokierros. Suunnitelman perusteella voitaisiin pyytää tarjoukset ja hakea sitten avustusta Linnaseudun Leader- rahoituksesta. Jonkin verran tähän v. 2025 tapahtuvaan työhön tarvitaan myös yhdistyksen omarahoitusosuutta ja siihen voidaan varautua myöhemmin yhdistyksen 1.6.2025 alkavalle talousarviokaudelle.

Vesistöjemme tilan tarkempi seurantatieto on tarpeen, koska olemme huolissamme siitä, miten Kuohijärven erinomainen vesien tila ja Nerosjärven hyvä tila saadaan säilytettyä. Esimerkiksi metsäojista tulee kuormittavaa valumaa muualtakin kuin Suomenjoen suunnalta. Ilmastonmuutoksen seurauksena sään ääri-ilmiöt, kuten tulvat ja rankkasateet ovat lisääntymässä. Vesien hyvän tilan säilyttäminen on tärkeää niiden virkistyskäytön ja kalaston kannalta. Lisäksi sen kustannukset ovat merkittävästi pienemmät kuin huonoon kuntoon päässeiden vesistöjen kunnostus.

Yhdistys voi edelleenkin ottaa paikallisia vesinäytteitä, mikäli asukkailta tai kesäasukkailta tulee siihen pyyntöjä, jos jollain alueella on huolestuttavia valumia tai päästöjä.

Porraskosken pärskeet - odotettu kesäjuhla

Lauantaina 13.7. klo 13-15 Porraskosken vanhalla koululla

Porraskosken-Järventaustan kyläseura ry järjestää jälleen perinteisen kesäjuhlan, ja olemme mukana menossa. Aimo Kokkola viihdyttää musiikin merkeissä ja Pauli Riihilahti tulee kertomaan totuttuun tapaan kylän historiaan liittyviä tarinoita. Ohjelmaan kuuluvat niin kenttäpelit kuin arpajaisetkin sekä maanmainio buffetti supisuomalaisine herkkuineen. Yhdistyksemme esittelee toimintaansa myös kesäjuhlassa nyt jo perinteiseen tapaan. Tilaisuudessa on mahdollisuus

hankkia tyylikäs KNSY:n logolla varustettu kesäpaita tai olkalaukku itselle tai lahjaksi ja näin tukea yhdistyksen toimintaa. Porraskosken pärskeet on kylän ja lähialueen yhteinen kesäjuhla, jossa on leppoisan ohjelman lomassa mahdollisuus tavata vanhoja ja uusia ystäviä ja vaihtaa kuulumisia. *Tervetuloa mukaan!*

KNSY ry Lintulaskenta 2023-2024

Vesilinnut

Kuohi- ja Nerosjärvien rantaviiva ja ympäröivä luonto muodostavat otolliset olosuhteet monille kasveille, kaloille ja linnuille. Matalat, runsaskasvustoiset rantavedet tarjoavat ravintoa ja pesimäpaikkoja vesilinnuille, kahlaajille ja lokeille. Kuohijärven suurin syvyys on 33 m ja sen keskisyvyys on noin 9,6 m. Nerosjärvellä on keskisyvyyttä noin 4,5 metriä ja sen suurin syvyys on 20,5 metriä. Näin runsaissa vesissä viihtyvät sukeltajat mm. koskelot ja kuikat. Matalammissa vesissä viihtyvät puolisukeltajat; mm. sorsalinnut ja sotkat sekä joutsenet.

Viime vuosien aikana vesilintujen määrä järvillämme on vähentynyt. Tämä saattaa johtua veden rehevöitymisestä ja samentumisesta ja pikkukalakantojen lisääntymisestä. Vieraslajit kuten minkki ja supikoira hävittävät lintujen pesiä.

Metsä- ja maalinnut

Ympäristö muuttuu, jatkuvasti. Maa- ja metsälintujen osalta niiden elinolosuhteisiin vaikuttaa ilmaston- ja pesimisolosuhteiden muutos. Ilmaston lämpeneminen tuo meille uusia lajeja, vaikutus on ilmeisesti myös päinvastainen. Tämän havainnon on meistä moni pannut merkille viime vuosina. Pesimismahdollisuuksiin liittyy myös oleellisesti metsiin kohdistuvat toimenpiteet; harvennus- ja avohakkuut.

Suomessa on havaittu hieman yli 480 lintulajia, joista säännölliseen pesimälinnustoomme kuuluu noin 240 lajia joista n. 90 pesii pääsääntöisesti erityyppisissä metsissä.

KNSY lintulaskenta

Toivomme Sinun seuraavan järvillämme ja lähiympäristössä esiintyviä lintulajeja.

Voit ottaa käyttöön oheisen tai verkkosivuiltamme löytyvän seurantakaavakkeen. (<http://www.knsy.info>)

Havaintokaavakkeen palautus

Palauta havaintokaavake joko sähköpostilla: knsy.fi@gmail.com tai postitse: Raimo Kuitunen, Pisanniitty 4 A 1, 02280 Espoo, 30.9.2024 mennessä.

Yhteystietonsa ilmoittaneiden kesken arvomme heidän valintansa mukaan muutaman yhdistyksen T-paidan tai kassin.

Lajien tunnistaminen lauluäänien perusteella (RFJM)

Jyväskylän yliopistossa kehitetyn Muuttolintujen kevät -nimisen sovelluksen kannattaa ladata älypuhelimien sovelluskaupasta. Sovellus tuntee tällä hetkellä ainakin 150 suomalaista lintulajia. Sovelluksen tunnistusalgoritmia kehitetään jatkuvasti. Linnut reagoivat elinympäristön muutoksiin nopeasti ”Jos linnusto voi hyvin niin muikin lajisto voi hyvin”.

Kiitos osallistumisesta

Havaintopaikka:

Kuohijärvi O Nerosjärvi O

1. O alli 2. O haahka 3. O haapana 4. O haarapääsky 5. O harakka 6. O harmaahaikara 7. O harmaalokki 8. O harmaasieppo 9. O helmipöllö 10. O hiirihaukka 11. O hiiripöllö 12. O hippiäinen 13. O huuhkaja 14. O härkälintu 15. O hömötiainen 16. O isokoskelo 17. O järripeippo 18. O kalalokki 19. O kalatiira 20. O kanahaukka 21. O kaulushaikara 22. O kehrääjä 23. O keltasirkku 24. O keltävästäräkki 25. O kirjosieppo 26. O kiuru 27. O kivitasku 28. O korppi 29. O kottarainen 30. O kuikka 31. O kuovi	32. O kurki 33. O kuusitiainen 34. O kyhmyjoutsen 35. O käki 36. O käpytikka 37. O lapasorsa 38. O laulujoutsen 39. O laulurastas 40. O lehtokerttu 41. O lehtokurppa 42. O lehtopöllö 43. O leppälintu 44. O liro 45. O maakotka 46. O merikotka 47. O merilokki 48. O metso 49. O metsähanhi 50. O metsäkirvinen 51. O mustarastas 52. O naakka 53. O naurulokki 54. O niittykirvinen 55. O nokikana 56. O nuolihaukka 57. O närhi 58. O pajulintu 59. O pajusirkku 60. O palokärki 61. O peippo 62. O peltosirkku 63. O pensaskerttu 64. O peukaloinen 65. O piekana

Lintulaskenta 2023-2024

66. O pikkulepinkäinen	100. O tikli
67. O pikkutikka	101. O tilhi
68. O pikkuvarpunen	102. O tiltalti
69. O pulmunen	103. O tukkakoskelo
70. O punakylkirastas	104. O tukkasotka
71. O punarinta	105. O tuulihaukka
72. O punatulkku	106. O törmäpääsky
73. O punavarpunen	107. O työttöhyppä
74. O puukiiپیج	108. O työttötiainen
75. O pyrstötiainen	109. O urpiainen
76. O pyy	110. O uuttukyyhky
77. O rantasipi	111. O varis
78. O ruokokerttunen	112. O varpunen
79. O ruskosuohaukka	113. O varpushaukka
80. O rytikerttunen	114. O varpuspöllö
81. O räkättirastas	115. O viherpeippo
82. O räystäspääsky	116. O vihervarpunen
83. O sarvipöllö	117. O viirupöllö
84. O satakieli	118. O viitakerttunen
85. O selkälokki	119. O västäräkki
86. O sepelkyyhky	Muulaji _____
87. O silkkiuikku	_____
88. O sinisorsa	_____
89. O sinisuohaukka	
90. O sinitiaainen	
91. O sirittäjä	
92. O suokukko	
93. O sääksi	
94. O taivaanvuohi	
95. O talitiaainen	
96. O tavi	
97. O teeri	
98. O telkkä	
99. O tervapääsky	

Havaintokaavakkeen palautus

Palauta havaintokaavake joko sähköpostilla:

- knsy.fi@gmail.com

tai postitse:

- Raimo Kuitunen, Pisanniitty 4A1, 02280 Espoo

- 30.9.2024 mennessä.

Kiitos osallistumisesta

Hämäläiset lokit

Suomessa pesii muutamia lокkilajeja: pikkulokki, naurulokki, kalalokki, selkälokki, harmaalokki ja merilokki. Päijät-Hämeen yleisimmät lokit ovat kala- ja naurulokki.

Lokit ovat rantalintujen heimoon kuuluva linturyhmä, joiden höyhenpeite on tyypillisesti musta, valkoinen ja harmaa. Lokit ovat kaikkiruokaisia. Ne syövät kalaa, hyönteisiä, haaskoja ja jätteitä. Lokit pesivät yleensä suurissa yhdyskunnissa maahan rakennetuissa pesissä, joissa ne muni-
vat yleensä kolme munaa. Lokkeja pidetään kovaäänisinä häiriköinä, munarosvoina, räpättäjinä ja sotkijoina. Mikään ei kuitenkaan vedä vertoja kevään ensimmäisille lokin huudoille maaliskuussa. Taivaan sineä täplittävät lokit kuuluvat kesämaisemaan. Lокkien liitelyä ja taiturimaisia syöksyjä saaliskalan kimppuun on ilo katsella.

Tunnista lokit

Lokin tunnistaa helposti lокkilinnuksi, mutta tarkempi määrittäminen voikin olla mutkikkaampaa; kauppatorin lokit, kaatopaikan lokit ja rantakivien lokit.

Perustiedot: mustaselkäisiä ovat selkä- ja merilokki, harmaaselkäisiä harmaa- ja kalalokki sekä tummapäinen naurulokki. Pikkulokki muistuttaa naurulokkia, mutta on pienempi.

Perehtyminen lокkien tunnistamiseen on hauskaa puuhaa. Jos mökki on vesistön rannalla, voi siellä lennellä kalalokkeja, harmaalokkeja tai selkälokkeja. Rehevissä vesissä taas viihtyvät naurulokki ja pikkulokki. Rannikolla ja etenkin ulkosaaristossa liitelevät komeat merilokit. Lintujen siipien sekä pään ja nokan väri ovat hyviä tuntomerkkejä. Jos lokin näkee seisoskelemassa, jalkojen väri on hyvä apu määrittämisessä: Selkälökilla ja harmaalökilla on keltaiset jalat, kalalökilla kellanvihertävät, merilökilla vaaleanpunertavat ja pikkulökilla sekä naurulökilla selkeän punertavat.

Nuoret yksilöt on vaikeampi tunnistaa, koska eri lajien nuoruuspuvut ovat varsin samankaltaisia, vaihtelevasti harmaan-, ruskean- tai mustankirjavia. Lokeilla on laaja äänivalikoima soidin-, yhteys-, kutsu- ja varoitusääniä, jotka ovat myös hyviä tuntomerkkejä (ääniä kuunnelta-
vissa: www.suomenluonto.fi).

Pikkulokki ja naurulokki

Pikkulokki on nimensä mukaisesti pieni ja siro lokki, joka muistuttaa naurulokkia sysimustine päineen ja niskoineen. Pikkulokki lentelee tiiramaisen kepeästi ja heittelehtivästi, jolloin sen mustat siiven alapuolet näkyvät; naurulökilla siivenaluset ovat vaaleammat. Pikkulokki on erikoistunut syömään surviaissääksiä, vesiperhosia ja muita vesihyönteisiä, joita se napsii veden pinnalta ja ilmasta. Laji pesii jopa sadan parin yhdyskunnissa aina Lapin eteläosia myöten, usein naurulокkien kanssa.

Naurulokin tunnistaa kesäasussaan varmimmin tummanruskeasta päästä. Naurulokki pesii yleisenä koko maassa. Naurulokit elävät yleensä yhdyskunnissa, suurimmissa niistä on jopa tuhansia pareja. Naurulokki on selvästi taantunut viime vuosikymmeninä ja suuret yhdyskunnat ovat harvinaistuneet. Sen vuoksi laji on luokiteltu silmälläpidettäväksi.

Kalalokki ja harmaalokki

Kalalokki on yleisin lокkimme. Suurin osa pesii saaristossa. Kalalokki muistuttaa hieman harmaalokkia, mutta on tätä pienempi. Kalalokki tekee heinistä, oksista ja sammalista pesänsä luodolle tai esimerkiksi veden ympäröimän rantakiven päälle, puuhun tai katolle. Se elää joko yhdyskunnissa tai yksittäispareina, myös kaupungeissa.

Nimensä mukaisesti harmaanoloinen harmaalokki muistuttaa puvultaan kalalokkia, mutta on tätä selkeästi isompi, toiseksi suurin lokkimme heti merilokin jälkeen. Harmaalokki on myös kalalokkia rotevampi niin yleisolemukseltaan kuin nokaltaankin. Harmaalokki pesii yhdyskunnissa tai yksittäispareina. Sekin on kaupungistunut kuten kalalokkikin, joten pesän saattaa löytää vaikka kerrostalon katolta.

Kaikki keväiset lintuaurat eivät ole kurkia, joutsenia tai hanhia. Myös harmaalokit auraavat tien­sä tänne pohjoiseen kuuluvasti kaklattaen.

Selkälokki ja merilokki

Selkälokki on ajankohtainen, sillä se on lintujärjestö Birdlife Suomen vuoden lintu. Selkälokin toinen nimi voisi olla ”suomilokki”. Nimittäin puolet alalajin (*fuscus*) selkälokkikannasta palaa Suomeen pesimään. Suurin osa pareista pesii merialueilla.

Vielä vuosisadan alussa selkälokkeja oli maassamme kalalokkien ohella runsaasti, mutta ne vähenivät jyrkästi 1980-luvulla muun muassa ympäristömyrkköjen vuoksi.

Merilokki on lokeista suurin ja ylväin. Nimensä mukaisesti se pesii rannikolla ja muutamien suurimpien järvien saarilla sekä Pohjanmaan soilla. Jos lintuja on samalla alueella runsaammin, ne muodostavat pienen yhdyskunnan. Aikuinen merilokki muistuttaa selkälokkia, sillä on kuitenkin leveämmät ja tylpempikärkiset siivet kuin selkälokilla.

Lokkeja on siis moneksi. Kaikki tässä mainitut lajit ovat Suomessa rauhoitettuja.

Meillä pesivien lajien lisäksi maapallolla lentelee nelisenkymmentä lokkien sukuun kuuluvaa lajia, esim. niistä suurin, albatrossi.

Vinkki! Kuuntele lokkien ääniä: www.suomenluonto.fi.

Yllä on mainittu muutamia esimerkkejä Päijät-Hämeessä esiintyvistä lokkilajeista. Maassamme pesii muutamia muitakin lokkilajeja, mm. tiirat, räyskä sekä kihut.

Lähteitä:

- Birdlife Suomi
- Suomen Luonto; Lajikoulu: Tunnista lokit ja tiirat
- Suomen Riistakeskus
- YLE, Kesärannan linnut
- luontoviisas.hel.fi/merilinnut/lokkeja-taivaalla

Raimo Kuitunen

KUOHI-NEROSJÄRVEN SUOJELUYHDISTYS ry

Toimintakertomus 1.6.2023-31.5.2024

Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistys ry on perustettu 22.7.1986. Yhdistyksen toimialue käsittää Kokemäenjoen vesistöön kuuluvat Kuohi- ja Nerosjärven lähiympäristöineen.

Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on vaalia vesien- ja ympäristönsuojelullisia tarkoituksiperiä jäsenistönsä ja toimialueensa piirissä.

Tarkoituksen toteuttamiseksi yhdistys

- pyrkii kokoamaan vesien- ja ympäristönsuojelusta kiinnostuneet yksityiset henkilöt ja yhteisöt toimintaan vesien säilyttämiseksi puhtaina ja kelpoillina virkistys- ja kalastuskäyttöön,
- kokoa saatavissa olevia tietoja toimialueensa vesien ja ympäristön tilasta ja kaikista siihen vaikuttavista tekijöistä sekä teettää tutkimuksia em. seikkojen selville saamiseksi,
- harjoittaa sekä suullista että kirjallista valistus- ja neuvontatoimintaa järjestämällä kokouksia ja esitelmätilaisuuksia sekä edesauttamalla soveltuvan tietouden ja valistuksen levittämistä toimintapiirissään,
- tekee esityksiä epäkohtien poistamiseksi ja
- ylläpitää yhteyttä vesiensuojelu- ja muihin viranomaisiin sekä Kokemäenjoen vesistön Vesiensuojelu ry:hyn.

Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 5.8.2023 Lammin Tervaniemessä

Kokouksessa käsiteltiin yhdistyksen sääntöjen mukaiset asiat ja hyväksyttiin toimintasuunnitelma kaudelle 2023 – 2024

Jäsenistö

Yhdistyksen jäsenmäärä 31.5.2023 oli n. 180 jäsentä.

Liittymismaksua ei peritä ja vuosittainen jäsenmaksu on 20 €.

Hallitus

Hallituksen kokoonpano 2023-2024:

Puheenjohtaja Aarno Kononen, varapuheenjohtaja Raimo Kuitunen, sihteeri Jenny Toivio ja rahastonhoitaja Saija Toivola

Jäsenet: Leena Kahlas-Tarkka, Jukka Musakka, Inkeri Nieminen, Anne-Mari Pylkkänen ja Jenny Toivio

Varajäsenet ovat Sinikka Eriksson, Erkki Hapuli, Berit Peltonen, Marketta Ruoppila-Martinson ja Martti Terrihauta

Hallitus kokoontui kuusi kertaa toimintavuoden aikana.

Toiminnantarkastajana toimi Pauli Riihilahti.

Järvien tila

Edellisen vuosikertomuksen jälkeen järvien tilassa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Kuohijärven veden laatu on erinomainen ja Nerosjärven kokonaistilanne hyvä, joskin paikoin on ongelmaa liiallisesta kiintoaineksen huuhtoutumasta. Jäät järvistä lähtivät huhti- toukokuun vaihteessa, Pitkään kestäneen ja sateisen talven seurauksena vedenkorkeudet ovat keväällä edellisvuoteen verrattuna hieman korkeammalla.

Nerosjärven tilan kohentamiseksi on tarpeen saada humuksen kertyminen järveen vähenemään ja saada pois jo kertynyttä humusta. Jatkamme yhteydenpitoa viranomaisiin (Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen Metsäkeskukset, Hämeen ELY-keskus ja alueen kunnat sekä Leader- yhdistykset) ja haemme yhteistyössä maanomistajien kanssa rahoitusta vesienhallintahankkeiden toteuttamiseksi.

Toiminta

Vuonna 2021 käynnistettyä Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistyksen Pro Suomenjoki-projektia, jonka tavoitteena on Nerosjärven veden laadun parantaminen vähentämällä Suomenjoesta sinne valuvia ravinne- ja kiintoainepäästöjä, on jatkettu asiantuntija- ja yhteistyötahojen kanssa. Tavoitteena on ensi vaiheessa Musta Parlammen kunnostaminen siten, että metsäojat eivät tuo humusta, fosforia ja typpeä suoraan Musta Parlampeen ja sitä kautta Suomenjokeen. KVVY Tutkimus Oy:n tekemä yhden valumasuunnan kattava laskeutusaltaan suunnitelma valmistui syksyllä 2022 ja sen toteuttamisesta on oltu yhteydessä alueen maanomistajaan. Suunnittelukustannuksiin saatiin Hämeen ELY- keskuksen avustusta 50 % ja yhdistyksen maksuosuudeksi jäi n. 3800 euroa. Toteutus edellyttää rahoitusta ja tarvittavia lupia. Maanomistaja voi hakea rahoitusta Metsäkeskuksen Metka -ohjelmasta ja yhdistys edistää osaltaan hankkeen toteutusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Toimintavuoden aikana on oltu yhteydessä lähialueiden vesiensuojeluyhdistyksiin ja Pälkäneen Aito Suvi vesiensuojeluhankkeeseen, Hämeen ELY- keskuksen sekä toiminta-alueen kuntiin, Metsäkeskukseen. Linnaseutuun sekä Päijänne-Leaderiin. Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojelun kanssa on pidetty toukokuussa 2024 neuvottelu vesinäytteiden ottamisen ja vesien tilan seurannan yhteensovittamisesta jatkossa kaupungin tekemien järvitutkimusten kanssa. Linnaseudun kanssa on neuvoteltu mahdollisuudesta saada tähän hankkeeseen yhdistyksen osalta tukea.

Hämeen Ely- keskus teki huhtikuussa 2024 avustuspäätöksen, jonka mukaan yhdistys voi saada Musta Parlammin alueen jatkosuunnitteluun sekä Suomenjoen alueen valuma-alueen laajemman vesienhallintasuunnitelman laatimiselle 50 % avustusta 10 000 euroon saakka.

Yhdistyksen hallituksen jäseniä osallistui Lammin Biologisen aseman avointen ovien päivään ja yhteydenpitoa aseman tutkijoiden kanssa on jatkettu. Vesijaon suojeluyhdistyksen hallituksen kanssa suunniteltu tapaaminen toukokuussa siirtyy syksyyn 2024. Yhdistyksen pj. osallistui Längelmäveden- Hauhon reitin vesienhoitoverkoston avajaistilaisuuteen Pälkäneellä 21.5. 2024.

Yhdistys on seurannut Hämeenlinnan kaupungin ja Kanta-Hämeen liiton kaavoitushankkeita ja toimialuettaan koskevia selvityksiä.

Tällä toimintakaudella yhdistyksen hallitus on uudistanut tiedotusaineistoja selkeämmiksi tavoitteena lisätä niiden näkyvyyttä ja käytettävyyttä eri tilanteissa. Kesällä 2023 osallistuttiin Por-

raskosken pärskeisiin ja saatiin hyvin näkyvyyttä ja kontakteja juhluvieraisiin. Kotisivujen ja Facebookin ylläpitoa on jatkettu, sekä julkaistu kaksi Kuikan Kutsu-tiedotetta.

Tiedottaminen

Yhdistyksellä on websivut osoitteessa www.knsy.info

Varainhankinta

Yhdistyksen varainhankinta 2023-24 on koostunut jäsenmaksuista ja vapaaehtoisista tukimaksuista.

Padasjoki 13.5.2024 / Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistys ry / Hallitus

Kutsu Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistys ry:n vuosikokoukseen

Paikka: Lammin Tervaniemi, Luukunkoskentie 157, 16900 Lammi

Aika: Lauantai 3.8.2024 klo 13.00

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
3. Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
4. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
5. Käsitellään hallituksen laatima toimintakertomus edelliseltä kaudelta, tilinpäätös ja toiminnantarkastajan lausunto sekä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta
6. Päätetään tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle
7. Valitaan hallituksen jäsenet ja varajäsenet erovuoroisten tilalle
8. Valitaan toiminnantarkastaja ja hänen varahenkilönsä
9. Päätetään jäsenmaksusta ja vapaaehtoisesta tukimaksusta
10. Hyväksytään toimintasuunnitelma kaudelle 1.6. 2024- 31.5.2025
11. Hyväksytään talousarvio kaudelle 1.6.2024 – 31.5.2025
12. Kokouksen päätös

TERVETULOA KAIKKI YHDISTYKSEN TOIMINNASTA KIINNOSTUNEET!